

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	49920 Авіаційний транспорт
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	272 Авіаційний транспорт

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2021 р.

Справа № 1734/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Самородов Вадим Борисович – головуєчий,
Богом`я Володимир Іванович,
Грицук Ігор Валерійович,
Каменєв Олександр Юрійович,
Кириллова Олена Вікторівна,
Козіков Анатолій Вікторович,
Очкасов Олександр Борисович,
Ройко Юрій Ярославович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	49920
Назва ОП	Авіаційний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	272 Авіаційний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП полягають у підготовці кадрів вищої кваліфікації для науково-технічної, науково-педагогічної й науково-консультативної діяльності в сфері авіаційного транспорту та відповідають документам НАУ, що визначають доктрину його діяльності й стратегію розвитку.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Позиції й потреби усіх стейкхолдерів - роботодавців, здобувачів освіти й науково-педагогічної спільноти - належним чином враховані в ОНП, їх забезпечення базується на кращих традиціях спадкоємності наукових і педагогічних шкіл, що діють у НАУ.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН ОНП враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності і галузі (в т.ч. з огляду на діяльність національних і міжнародних організацій з цивільної авіації), актуальні потреби ринку праці, міжнародний і галузевий контекст та досвід провадження аналогічних ОП в Україні та за кордоном. Водночас ГЕР звертає увагу на відсутність у матеріалах справи (звіті ЕГ, відомостях про СО) даних про врахування при формуванні цілей і ПРН ОНП регіонального контексту, зважаючи при цьому на достатню кількість експлуатаційних, виробничих і науково-дослідних підприємств, установ і організацій, діяльність яких пов'язана із цивільною та державною авіацією, у регіоні розташування НАУ та прилеглих регіонах - Міжнародний аеропорт "Бориспіль", Міжнародний аеропорт "Київ", Спеціальний авіаційний загін оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, ДП "Антонов", Державний науково-дослідний інститут авіації, ДП "Київський авіаційний завод "Авіант" і т.д. Тому ГЕР зазначає доцільність щодо поглиблення співпраці з регіональними авіаційними підприємствами, установами й організаціями та більш досконалого врахування регіонального контексту розвитку ОНП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти спеціальності 272 "Авіаційний транспорт" за третім (доктор філософії) рівнем вищої освіти наразі відсутній. Зміст ОНП та її програмні результати навчання відповідають вимогам 8-го рівня НРК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої складової ОНП "Авіаційний транспорт" в НАУ за заявленими з боку ЗВО даними складає 60 кредитів ЄКТС, з яких 15 кредитів ЄКТС (25%) складають вибіркові освітні компоненти за вибором здобувача освіти (три навчальні дисципліни по 5 кредитів ЄКТС кожна), що відповідає нормам Закону України «Про вищу освіту». Втім, ЕГ встановлено, що до переліку освітніх компонент ОНП включено ОК 1.5.2 "Дисертаційна робота доктора філософії" (3 кредити ЄКТС), що фактично виходить за межі освітньої складової ОНП та належить до її наукової складової. Таким чином, ГЕР констатує, що фактичний обсяг освітньої складової ОНП становить 57 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту". ГЕР при цьому звертає увагу закладу на доцільність коригування НП в рамках ОНП з урахуванням наведеного зауваження.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП має чітку структуру, всі ОК становлять взаємопов'язану та узгоджену систему, яка забезпечує опанування здобувачами програми всіх необхідних ПРН. ЕГ звернула увагу на окремі технічні (друкарські) помилки в нумерації ОК, на що ГЕР наголошує ЗВО з приводу доцільності посилення верифікації навчально-методичних матеріалів ОНП при її подальшому вдосконаленні.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Цілі, зміст, заявлені ПРН та наповнення ОК ОНП відповідають предметній області спеціальності 272 "Авіаційний транспорт".

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, що навчаються за ОНП, передбачає вільний вибір навчальних дисциплін, теми дисертаційного дослідження, наукового керівника, спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації. Права здобувачів освіти щодо формування ними індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у НАУ та Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ. Обсяг вибіркових компонент ОНП складає 15 кредитів ЄКТС (три дисципліни по 5 кредитів), що становить 25% від заявленого обсягу освітньої складової ОНП (60 кредитів) та 26,32% від фактичного обсягу освітньої складової ОНП (57 кредитів). Процедура вибору вибіркових компонент є належно регламентованою та забезпечує реальне формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів програми.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів ОНП регламентується Положенням про проведення асистентської педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії та передбачає проходження практики в якості викладачів на кафедрах НАУ. ЕГ вставлено, що у звіті про самоаналіз ОНП зазначено, що проходження здобувачами науково-педагогічної практики забезпечує формування загальних компетентностей ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК9. Однак це не підтверджено матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП, оскільки науково-педагогічна практика не внесена до відповідної матриці, хоча згідно ОНП є обов'язковим освітнім компонентом. Згідно з результатами останніх опитувань, аспіранти оцінюють рівень організації і проведення практик як "достатній". У цілому ж ОНП відповідає вимогам цього підкритерію.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП "Авіаційний транспорт" третього рівня вищої освіти у НАУ забезпечує набуття здобувачами освіти соціальних навичок, що передбачені у межах ряду загальних компетентностей ОНП. Крім того, м'які соціальні навички набуваються здобувачами освіти під час вивчення навчальних дисциплін, постійного спілкування з іншими здобувачами освіти, періодичного спілкування з науковими керівниками, фахової науково-педагогічної (асистентської) практики, підготовки та захисту дисертації на здобуття освітнього ступеня доктора філософії.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Вимоги професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти" (код 2310) в ОНП враховані лише частково, але це пояснюється затвердженням цього стандарту вже на кінцевому етапі підготовки першого потоку здобувачів ОНП. ГЕР при подальшому вдосконаленні ОНП рекомендує детально враховувати зазначений професійний стандарт.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Розподіл навчального навантаження на здобувачів освіти відповідає їх реальним вимогам і здібностям та сприяє досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Наразі підготовка здобувачів вищої освіти освітнього рівня “доктор філософії” спеціальності 272 “Авіаційний транспорт” за дуальною формою освіти у НАУ не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до аспірантури та докторантури НАУ для здобуття третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за ОНП “Авіаційний транспорт” є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті НАУ.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Особливості ОНП "Авіаційний транспорт" належним чином враховано в правилах прийому в докторантуру й аспірантуру НАУ та в програмі вступних випробувань за самою ОНП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти та під час академічної мобільності регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в НАУ. Вони є чіткими і зрозумілими та відповідають національним і міжнародним критеріям.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, що визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти за ОНП у неформальній освіті, нормативними документами НАУ не передбачено. При цьому у відомостях про СО з цього приводу заявлено, що нормативними документами МОН України процедура визнання результатів неформальної освіти для здобувачів вищої освіти у ЗВО не передбачається. Отже, ЗВО таким чином перекладає питання, які належать до власної компетенції в рамках автономії, на ЦОВВ у сфері освіти і науки. З цього приводу ГЕР наголошує на праві ЗВО самостійно, без циркулярів МОН, визначати власні правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. При цьому диспозиція ч. 3 ст. 8 Закону України "Про освіту", що надає визначення неформальній освіті, та підкритерію 3.4 оцінювання якості освітніх програм, що міститься у додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, обумовлює обов'язок ЗВО розробити чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в разі наміру акредитувати освітню програму. Більш того, ГЕР вважає, що саме на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, що визначається більшим (порівняно з іншими рівнями освіти) ступенем академічної свободи, питання щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є найбільш актуальними. Зважаючи, що вимоги підкритерію 3.4 мають інституційний, а не індивідуальний характер, ГЕР проаналізувала матеріали інших акредитаційних справ щодо НАУ, які знаходяться в інформаційній системі Національного агентства, і встановила, що в цілому питанню неформальної освіти в закладі присвячено один абзац у вигляді п. 3.34 Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (СМЯ НАУ П 03.01 (11)-01-2020). Але цей пункт не регламентує чітких правил визнання результатів неформальної освіти, а зазначений документ НАУ стосується лише першого і другого рівнів вищої освіти, тому не може бути застосовним до ОНП. Тому ГЕР рекомендує НАУ розробити і запровадити власний порядок визнання таких результатів навчання для всіх рівнів вищої освіти якнайшвидше.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

З урахуванням діючого Положення про організацію освітнього процесу в НАУ та фактичної його реалізації форми і методи навчання та викладання відповідають вимогам аспірантоцентризму, академічної свободи та забезпечують досягнення цілей ОНП і її ПРН.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Доступна й зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання здійснюється шляхом безпосереднього спілкування викладачів з аспірантами та електронних комунікацій під час карантинного періоду.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень в рамках ОНП проблемно-орієнтоване навчання й пошуково-дослідницьке спрямування значного обсягу завдань самостійної роботи, фахової науково-педагогічної практики та виконання і захист дисертаційної роботи доктора філософії, які вимагають вміння проводити дослідження.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП, які задіяні у реалізації ОП «Авіаційний транспорт», щорічно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

НПП і аспіранти використовують міжнародні інформаційні ресурси та бази даних, які знаходяться у вільному доступі в мережі Інтернет. У НАУ діє доступна й чітка система академічної мобільності, яка надає усім учасникам освітнього процесу доступ до міжнародних програм. ОНП є затребуваною серед іноземних здобувачів освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НАУ в ЗВО забезпечується контроль результатів навчання, проводиться атестація здобувачів, забезпечуються права та обов'язки здобувачів. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти цілком дозволяють оцінити досягнення результатів навчання за ОНП.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня у галузі знань 27 "Транспорт" за спеціальністю 272 "Авіаційний транспорт" наразі відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів у НАУ регламентується рядом внутрішніх положень та забезпечує об'єктивність екзаменаційного процесу, виключає конфлікти інтересів та передбачає належні способи оскарження результатів перевірки знань здобувачів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В НАУ наявні відповідні документи, які регламентують порядок запобігання проявам академічної недоброчесності, а всі учасники освітнього процесу в цілому дотримуються культури академічної доброчесності й нульової толерантності до її порушень.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна кваліфікація науковопедагогічних працівників забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Професійна кваліфікація кожного викладача є належною для фахового викладання дисциплін ОНП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного відбору та укладення трудових договорів (контрактів) регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науковопедагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ. Процедури конкурсного відбору є прозорими та забезпечують необхідний рівень професіоналізму НПП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу є усталеною практикою при провадженні ОНП. Вони залучаються до спільної участі у науково-практичних семінарах, конференціях, рецензування наукових та навчально-методичних праць.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики та експерти галузі залучаються до проведення аудиторних занять за ОНП, проте таке залучення має нерегулярний характер. ГЕР звертає увагу НАУ на необхідність інтенсифікації та систематизації залучення професіоналів-практиків та експертів галузі до освітнього процесу.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

НАУ забезпечує необхідні умови для професійного розвитку НПП, стажування та підвищення кваліфікації, академічної мобільності через прямі контакти з роботодавцями та університетами-партнерами. В університеті впроваджена система підвищення кваліфікації викладачів, згідно Положення про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників НАУ. ЗВО активно сприяє професійному розвитку викладачів ОНП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У НАУ створено цілісну систему мотивації НПП до досягнень в освітньо-науковій діяльності, яка включає матеріальні та нематеріальні елементи. НАУ активно стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення програми, що акредитується, забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Лабораторії випускової кафедри обладнані сучасними зразками-макетами та тренажерами авіаційної техніки, системами супутникової навігації і т.д. Аспіранти забезпеченні навчально-методичними матеріалами, які є у друкованому вигляді в бібліотеці НАУ. Саме акредитаційна експертиза ОНП у частині підкритерію 7.1 сформувала переважні підстави для ЕГ встановити рівень відповідності А по Критерію 7 у цілому. ГЕР погоджується з такою позицією ЕГ.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

З боку НАУ повністю забезпечений безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП, яка акредитується.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище в цілому безпечне для життя та здоров'я аспірантів та інших учасників освітньо-наукового процесу в НАУ.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

НАУ належним чином забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

НАУ створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОНП "Авіаційний транспорт".

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НАУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОНП "Авіаційний транспорт".

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

НАУ відносно ОНП «Авіаційний транспорт» послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти НАУ

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі мають змогу висловлювати свої побажання, пропозиції щодо покращення ОНП на засіданнях кафедри під час атестації, через пряме спілкування з керівниками, гарантом ОНП, викладачами. Водночас аспіранти аспіранти безпосередньо не залучені в діяльності робочої групи з розроблення та перегляду змісту ОНП, вченої ради та наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених НАУ щодо покращення та перегляду ОНП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці активно залучені до процесу перегляду та покращення ОНП та інших процедур забезпечення її якості під час погодження ОНП та на зустрічах з гарантом ОНП. Водночас відсутнє проведення анкетувань роботодавців для покращення та вдосконалення змісту ОНП, що могло б документально підтвердити необхідність внесення змін до ОНП та їх якісний вплив на освітній процес.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Для ОНП «Авіаційний транспорт» третього рівня вищої освіти в НАУ практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників поки відсутня, оскільки проводиться первинна акредитація ОНП та випускників ще немає. Однак існують всі механізми і можливості для подальшого запровадження такої практики.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Внутрішня система забезпечення якості НАУ реалізує належне реагування на виявлені недоліки та сприяє їх оперативному усуненню

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За ОНП «Авіаційний транспорт» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у НАУ акредитація відбувається вперше, тому зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій (зовнішнього забезпечення якості вищої освіти) стосовно цієї ОНП відсутні. Водночас ГЕР звертає увагу, що в НАУ вже проводилася акредитація щодо інших ОП за 1-м і 2-м рівнями вищої освіти, а результати цих акредитацій, які мають інституційний характер, мають враховуватися при забезпеченні якості даної ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Що в академічній спільноті НАУ сформована культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В НАУ функціонують чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу і які регламентовані внутрішніми документами ЗВО. Проте, за ОНП «Авіаційний транспорт» відсутня реальна

практика використання окремих правил і процедур, наприклад, процедури визнання результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній освіті.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті НАУ розміщено проєкт ОНП за спеціальністю 272 "Авіаційний транспорт" третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Пропозиції від стейкхолдерів можуть надсилатися на електронну адресу гаранта ОНП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці кафедри аеронавігаційних систем оприлюднена ОНП за спеціальністю 272 "Авіаційний транспорт" для здобувачів наукового ступеня PhD, а також подана точна і достовірна інформація про ОНП в цілому в обсязі, що є достатнім для інформування усіх стейкхолдерів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП та наповнення її ОК у цілому відповідає науковим інтересам аспірантів та забезпечує їх належну наукову і педагогічну підготовку.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Діяльність аспірантів і їх наукових керівників у науковому сенсі є взаємно інтегрованою та відповідає предметній області спеціальності 272 "Авіаційний транспорт".

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Матеріальна та інша підтримка наукових досліджень аспірантів ОНП у НАУ забезпечена на належному рівні для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Для міжнародної активності аспірантів, зокрема їх участі в іноземних наукових проєктах, у НАУ створені всі належні умови.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Практика участі наукових керівників аспірантів у науково-дослідницьких розробках є активною та постійною. Результати науково-дослідної роботи аспірантів та їх наукових керівників публікуються у фахових українських та міжнародних виданнях.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Практика дотримання академічної доброчесності в НАУ поставлена на належному рівні, зафіксованих випадків її порушення не виявлено.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Ширше залучати здобувачів освіти до процедур формування цілей і програмних результатів навчання за ОНП шляхом їх безпосередньої участі у засіданнях робочої групи ОНП, кафедри аеронавігаційних систем, спеціально організованих заходів (круглих столів, семінарів тощо) та здійснювати документальний супровід відповідних заходів. 2. Змінити назву ОНП на таку, що більш точно відбиває її фахове спрямування на підготовку фахівців з аеронавігаційних систем та управління повітряним рухом, та виправити у профілі ОНП її відповідність 8 рівню НРК України. 3. Враховувати регіональний контекст розвитку ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Виключити з освітньої складової ОНП ОК 1.5.2 “Дисертаційна робота доктора філософії”, включити 1.5.1 “Фахова науково-педагогічна практика” до матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП, належним чином навести нумерацію окремих ОК у матрицях відповідності ОНП. 2. Розміщувати усі силабуси (або посилання на них) актуальних вибіркових дисциплін навчального плану на офіційному веб-сайті ЗВО. 3. У разі присвоєння професійної кваліфікації “Викладач університетів та вищих навчальних закладів” привести ОНП у відповідність до вимог професійного стандарту групи професій 2310 під час процедури чергового перегляду ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Більш чітко визначити порядок та послідовність дій здобувача та ЗВО у процедурі визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. 2. Запровадити систему визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розмістити на сторінці кафедри аеронавігаційних систем НАУ повну інформацію щодо змісту навчальних дисциплін (силабуси навчальних дисциплін).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Проводити постійні зустрічі, опитування та анкетування щодо порушень при проведенні контрольних заходів, а також регулярне інформування здобувачів освіти з питань академічної доброчесності та процедури перевірки навчальних та академічних текстів здобувачів освіти на плагіат.

Критерій 6. Людські ресурси

Регулярно залучати професіоналів практиків та експертів авіаційної галузі до проведення аудиторних занять.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продовжити активне оновлення матеріальної бази, збільшити обсяг стажування викладачів інших авіаційних ЗВО на матеріальній базі випускової кафедри.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Більш активно залучати здобувачів до покращення ОНП шляхом залучення їх до діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених НАУ, проводити анкетування серед здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. 2. Проводити процедуру збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП шляхом опитування та фіксувати це анкетуванням.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Розмістити (можливо, у табличному вигляді або у інший спосіб) інформацію про надані пропозиції та зауваження від стейкхолдерів на офіційному веб-сайті університету. 2. Розмістити на основному офіційному веб-сайті НАУ діючу ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Залучати здобувачів освіти до участі у міжнародних програмах академічної мобільності ЄС (Erasmus+), інших країн, у грантових проєктах, на підставі укладених договорів з іноземними університетами-партнерами тощо.

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

САМОРОДОВ ВАДИМ БОРИСОВИЧ